Глава 6

ХЮГО

Декември 1944

Те излязоха от гората. Пред тях в мъглата се издигаше стръмен склон. Най-напред пред погледа им се разкри тревисто хълмче, а след това и скалист зъбер, на върха на който имаше отломки от някаква сграда. В тревата се виждаха изсечени стари и сега разрушени стъпала, които продължаваха нагоре по стръмната скала и водеха до останките от някогашни постройки. Част от скалата обаче беше срутена и сега стъпалата се крепяха едва-едва отстрани на склона. В подножието им бяха изписани думите: *Pericolo. Ingresso Vietato*. Опасност. Влизането забранено.

– Изглежда, монасите отдавна са напуснали това място – каза Хюго.

– Вече две години.

Хюго беше помислил, че това са древни руини.

– Две години?

– Беше бомбардирано от съюзниците.

Хюго се ужаси.

– Обстрелвали сме манастир?

Тя кимна.

– Налагаше се. Германците го бяха завзели и го ползваха като наблюдателен пост. Донесоха оръжия, за да стрелят по прелитащите самолети и да контролират пътя долу в равнината.

– Разбирам. Значи, монасите не са били вече тук?

– Да, бяха избягали, когато германците дойдоха. Този параклис беше прочут, имаше красиви картини и статуи. Нашествениците плячкосаха всичко. Да горят в ада дано! Постройките няма как да бъдат поправени и за нас е забранено да идваме тук.

– Остави ме тогава. Не искам да ти навлека неприятности.

– Че кой ще ме види? – Тя разпери ръце. Хюго беше забелязал колко изразителни бяха италианците с ръцете си. – Единствената причина някой да дойде тук по това време на годината е да търси гъби като мен или да поставя капани за зайци. – Тя го потупа по ръката. – Не се тревожи. Ще внимавам. Когато германците са навсякъде, се научаваш да бъдеш като сянка. Ела. Да се опитаме да изкачим стъпалата, а?

– Ако нямаш нищо против, ще се катеря на четири крака, като бебетата – отвърна той. – Така се чувствам по-стабилен.

– Тогава ми подай пръчката и торбата.

– Това е парашутът ми – каза той.

– Парашут? Качествена коприна. – Очите ѝ светнаха. – Когато вече нямаш нужда от него, мога да го използвам, за да ушия ново бельо. Не можем да си позволим нови дрехи от години.

Хюго се разведри.

– Добре. Договорихме се.

– Ти върви пред мен – рече жената. – Ще те пазя да не паднеш.

Сякаш би могло да ме хване това изпосталяло малко създание, мислеше си той. Застана на колене и започна да пълзи нагоре. На всяко стъпало тежестта му падаше върху ранения крак. Болката го пронизваше. Помисли, че ще повърне, и спря за миг, като дишаше тежко.

Успя да стигне до върха на първата редица стъпала. Беше започнало да вали силно. Тежки капки падаха върху коженото му бомбър яке. Разрушените стъпала се издигаха пред него ужасяващо стръмни, изпочупени и опасни. Хюго влачеше тялото си нагоре, като ги преодоляваше едно по едно и внимаваше да не пропадне встрани. Стъпалата бяха мокри и хлъзгави. Представи си как губи равновесие и полита надолу, без да има за какво да се хване. От едната страна имаше метален парапет, но той беше пре-

кално ниско, за да може да го използва. Най-сетне успя да стигне до върха и се отпусна върху мократа скала, като дишаше тежко.

Тя застана до него.

– Браво, синьор. Хайде. Още няколко стъпки и ще ти намерим сухо и безопасно място.

Помогна му да се изправи на крака и отново преметна ръката му през раменете си. Помисли си колко нелепа е тази ситуация – порядъчният англичанин, който странеше от жените и се отнасяше към тях почтително и с ледена учтивост, сега се е облегнал на непозната италианска жена, която току-що е срещнал. Вървяха с малки стъпки по хлъзгавата настилка на вътрешния двор, сега натрошена и неравна. Тя го държеше здраво и го подкрепяше. Сега забеляза, че постройките отляво бяха превърнати напълно в руини. Беше трудно да се определи как са изглеждали преди. В действителност се сливаха със скалата. Измежду нападалите камъни бяха поникнали растения, малко дръвче се беше появило между изпочупените каменните плочи, а някакъв сорт лоза, която беше изсъхнала, се простираше над купчина отломки. Но сградата право пред тях, към която тя го водеше, все още имаше здрави стени, макар и покривът ѝ да липсваше. Три широки, извити стъпала водеха към нещо, което в миналото е било църковната порта. Самата порта сега висеше почти откъртена и се люлееше на вятъра. Жената избута встрани вратата и пристъпи вътре.

– Е, не е особено приветливо, но е по-добре от нищо. – Тя се обърна назад към него. – Поне ще си на завет тук. А и можем да ти направим подслон с тези изпопадали дървета.

Той успя да излази последните няколко стъпала до параклиса. Макар навсякъде да цареше пълна разруха, все още се виждаше, че някога това е било храм. По стените имаше фрески, които сега бяха съсипани от дъжда и вятъра. В един ъгъл стоеше един светец без глава. На места изпод купищата прах и отломки прозираха части от някогашния черно-бял мраморен под. Забеляза, че дърветата, за които тя спомена, бяха гредите от срутилия се таван. *Жената определено е оптимистично настроена,* помисли си Хюго. Не смяташе, че биха могли да ги помръднат, дори

да беше здрав и във форма. Но забеляза разпръснатите наоколо църковни пейки и счупения бюфет в един ъгъл. Би могъл след време да издигне отново падналите каменни блокове, ако възнамеряваше да остане тук за по-дълго. Не виждаше обаче как това би могло да се осъществи. На първо място стоеше въпросът с храната. Но също така не можеше да си представи да прекосява страната в това състояние.

Сякаш четеше мислите му, тя му помогна да се добере до един голям камък и го положи върху него. След това извади няколко плодчета с бодливи черупки от джоба си.

– Ето, вземи. Кестени. Изяж ги. По-добре е от нищо. Ще се опитам да ти донеса нещо по-добро.

– Не, не бива да се връщаш. Твърде рисковано е. Не искам да излагам семейството ти на опасност. Ти беше толкова добра и аз ти благодаря.

– Не съм сторила нищо. – Тя му се усмихна тъжно. – Съпругът ми изчезна преди три години. Надявам се и се моля, ако той е в беда като теб, някой да му помогне.

– Може ли да науча името ти? – попита той.

– София. София Бартоли. А твоето?

– Хюго. Хюго Лангли.

– Уго? Това е италианско име. Предците ти италианци ли са?

– Не, доколкото знам.

Опита да се раздвижи и потръпна от болка.

– Нека да погледна крака ти. – Беше забелязала гримасата му. – Дай да видим колко е зле.

– О, не. Моля те, не се тревожи. Аз ще се погрижа за това.

– Не бъди глупав. Настоявам. Къде е раната? Можеш ли да навиеш крачола си?

– Точно над коляното. Наистина, мога да се справя с това, след като си тръгнеш. Мисля, че имам аптечка в торбата за парашута.

Надяваше се тя да го е разбрала. Говореше колебливо, като се опитваше да налучка точните думи. Онова, което в действителност каза, беше: „Нещата за помощ са в чантата с парашута“.

– Така. Сега нека да погледна. Мисля, че трябва да махнем панталона.

Не беше склонен да се съблича пред непозната жена, но тя вече повдигаше коженото му яке и разкопчаваше колана.

– Синьора, недей.

Опита се да отблъсне ръцете ѝ.

Тя се разсмя.

– Типичен англичанин. Ще умре от кръвозагуба, но няма да позволи на жена да види бельото му.

– Срещала ли си други англичани? – развесели се той от смеха ѝ.

– Не, но се говори, че са студени като риби. Не са страстни като нашите мъже.

– Уверявам те, че не всички сме студени като риби – отвърна той. – Но сме възпитавани да се държим подобаващо във всяка ситуация.

Тя го погледна и се усмихна.

– Не смятам, че ако в този момент те видя по гащи, биха ти хрумнали неподходящи мисли. Хайде, дай да приключим с това. Трябва скоро да се върна у дома, иначе ще започнат да се тревожат, че нещо ми се е случило.

Помогна му да свали панталона си и видя дългото долно бельо под него. Над коляното беше залепнало за кожата заради засъхналата кръв.

– Света Дево! – възкликна София, коленичи до него и се опита да отстрани плата колкото се може по-внимателно.

Той изпъшка от внезапната болка.

– Съжалявам, но трябва да го направя – рече тя. – Имаш ли нож? Боя се, че се налага да срежа плата.

Той извади ножа от ботуша си и ѝ помогна да изреже бельото извън раната.

– Вода – каза тя. – Трябва ми вода, за да отлепя трикото и да промия раната, за да сме наясно какво е положението.

Преди да успее да ѝ отговори, тя го бе оставила и се бе втурнала навън. Той закуцука към една преобърната пейка, успя да я изправи с огромни усилия и седна на нея, като протегна крака си напред. На слабата светлина беше трудно да се разбере дали нараняването е сериозно. Прерови торбата с парашута и откри малкия

комплект за първа помощ в един от джобовете. Той съдържаше превързочни материали, бинт, турникет, йод и за негова голяма изненада – шишенце морфин и спринцовка. Тъкмо беше разопаковал една от лепенките, когато София се появи.

– Намерих вода – обяви тя тържествено. – Дъждовният контейнер преливаше и успях да събера малко в това тенекиено канче. – Когато забеляза притесненото му изражение, добави: – Не се тревожи. Измих го, доколкото можах, и го подсуших с дрехата си. – Съзря нещата, които той беше разпръснал на пейката. – О, доста са добри. Сега, ако ми позволиш, ще почистя раната ти.

Тя започна да промива мястото, като постепенно отстраняваше залепналия плат.

– Боя се, че раната ти все още кърви. Трябва да натиснем, за да спрем кръвотечението.

– Ами ако куршумът е все още в крака ми? Не трябва ли да се опитаме да го открием преди това.

Тя изразително сви рамене.

– Куршумът няма да е от голямо значение, ако умреш от кръвозагуба.

Взе бинта, разви го, приготви тампон и притисна раната. Той извика от болка.

– Разбира се, почти забравих. Костта може да е счупена. Ето, подръж, без да натискаш твърде силно.

Той изпълни указанието.

– Тук имам морфин. Ще помогне за притъпяване на болката.

Тя наблюдаваше как той си инжектира морфина, като кимна одобрително.

– Когато се върна, ще донеса превръзки и парче дърво за шина. Внимавай, когато издърпваш нагоре панталона си. Няма да е хубаво, ако тази вълнена тъкан залепне за раната. Може би не трябва да го вдигаш. По-добре е да използваш парашута, за да се стоплиш. Ще се опитам да ти донеса и одеяло.

Той сграбчи ръката ѝ.

– Синьора Бартоли, недей. Не искам да ми носиш нищо, от което семейството ти може да има нужда. Не трябва да поемаш рискове заради мен. Ще се радвам, ако ми донесеш малко храна

и шината, но след това ще се опитам да поема по пътя си. Дори и да се натъкна на германци, аз съм пилот. Ще бъда военнопленник, ще се отнесат добре с мен.

Тя го погледна, след което поклати глава и се разсмя.

– Мислиш, че тези животни ще се отнесат добре с теб? В близкото село строиха хората в редица и ги застреляха, защото са помагали на партизаните. Всички до един. Бебета и деца. Възрастни жени. Буб, бум, бум. Всички са мъртви. Освен това германците сега са уплашени. Наясно са, че губят. Не удържат на натиска. С всеки изминал ден биват изтласквани все пò на север. Ще бъдеш бреме за тях. Не, не мисля, че ще се отнесат добре с теб. Трябва само да се молим съюзниците да пристигнат по-скоро тук.

Тя сложи ръка на рамото му.

– Не се страхувай. Ще се върна, когато мога. Не се опитвай да палиш огън. Ще забележат пушека.

Там, където преди се е намирала вратата, се спря и погледна отново към него.

– Нека Бог бди над теб.

И изчезна.

Глава 8

ДЖОАНА

Април 1973

На другия ден тъкмо щях да тръгвам, за да хвана влака за Годалминг, когато на вратата се почука. Двама едри мъже стояха отпред и държаха от двете страни пътнически сандък.

– Къде да го оставим, госпожице? – попита единият от тях.

Когато забеляза изненадата в погледа ми, другият добави:

– От тавана е. Госпожица Хъниуел ни каза да донесем нещата ви.

– А, разбирам. Благодаря ви. Оттук, моля – заекнах аз.

Поведох ги към всекидневната.

– Има още един сандък, също така и картини. Сега ще се върнем – каза онзи, който преди малко проговори първи.

– Трябва да тръгвам, за да хвана влака – отвърнах. – Бихте ли ги оставили във всекидневната заедно с този?

След това потеглих. Офисите на „Бартън и Холкрофт“ се намираха в елегантна сграда от времето на крал Джордж в единия край на Годалминг Хай Стрийт. Найджъл Бартън се появи отнякъде, преди да успея да съобщя за идването си.

– Ще се върнем след час, Сандра – каза той на момичето от рецепцията.

Изведе ме навън, после тръгнахме надолу по улицата и стигнахме до заведението. Беше една от онези старомодни кръчми с оловни прозорци и приглушен шум от разговорите на малобройните посетители около бара. От кухнята се носеше ухание

на вкусна храна. Найджъл намери маса с дъбови пейки с висока облегалка и отиде да поръча напитките. Върна се, за да ми съобщи, че има печено агнешко и рибен пай. Обикновено за обяд си поръчвам нещо леко, но сега установих, че умирам от глад, и с удоволствие приех печеното агнешко. Точно както той предварително беше казал, ястието беше отлично. Внезапно осъзнах колко дълго не съм опитвала добра храна – може би откакто майка ми почина – и колко много тя ми се услади.

Когато приключихме с обяда, Найджъл избута празните чинии встрани.

– Сега, на работа – каза той. – Предполагам, не си открила завещание.

Поклатих глава.

– Намерих спестовна книжка, разписка относно притежание на дялове от някакво строително дружество и депозитни документи. Може би не повече от хиляда паунда общо.

Той кимна.

– Ще имаш нужда от акта за смърт, преди да можеш да получиш нещо от тези пари. А и ще трябва да изготвя адвокатското писмо. Освен това, за което ми спомена, няма никакви други активи, така ли?

– Няколко ценни мебели, които бих могла да продам на търг. Бих искала да запазя бюрото, но не знам къде мога да го сложа.

– Преди да предприемеш каквото и да е, трябва да открия брат ти – каза той.

Дали пък не ми се е счуло?

– Брат ми? Аз съм единствено дете.

– Заварен брат. От първия брак на баща ти. – Той погледна към втрещената ми физиономия. – Не знаеше ли, че баща ти е бил женен преди?

– Не, никой не ми е казвал. Бях наясно, че родителите ми са се оженили късно и че аз съм се появила съвсем изненадващо за тях, но не знаех… – Изречението ми остана недовършено. Опитвах се да възприема онова, което току-що ми бе казано. – Кога е станало това?

– Баща ти е бил женен преди мобилизацията и е имал син. Когато се е върнал тук след края на войната, бракът е бил разтрогнат. Съпругата му се е омъжила отново и е завела детето в Америка. Един господ знае как ще го открия сега. Предполагам, че вторият му баща го е осиновил, но смятам, че той все пак би следвало да наследи титлата, ако изобщо се заинтересува от подобно нещо, след като живее в Америка.

Аз все още бях в шок. Как баща ми бе могъл да живее с мен през всичките тези години и никога да не спомене за сина си? И защо синът му никога не го е потърсил след края на войната?

– Ще се свържа с американското посолство – каза Найджъл. – Но на твое място не бих се притеснявал. Мисля, че е повече от ясно, че баща ти би искал ти да наследиш малкото, оставено от него.

Ами ако не е толкова ясно? – мислех си. – *Ако законът определи, че по-големият син би следвало да наследи всичко?* Не бих се отказала от хиляда паунда, особено в настоящата несигурна ситуация. Ако от кантората не ме вземат обратно на работа, бих могла да оцелея известно време благодарение на тези пари.

– Ако вторият му баща официално го е осиновил, тогава той не би могъл да претендира за каквото и да е – казах. – Той вече не принадлежи на рода Лангли.

– Ако се намеси американското право, нещата стават сложни – отвърна Найджъл. – И все пак по-интересно е от останалите казуси, които ми възлагат. Твоята практика по-вълнуваща ли е от обичайната работа, която дават на адвокатите от малките кантори?

– Никак – отвърнах. – Предполагам, че е като при теб. Множество нотариални документи.

– Избрала си да бъдеш юрисконсулт, а не адвокат, който участва в пледоарии в съда, така ли? – попита той. – Искаш тих и лесен живот, а не прекомерни емоции?

Сведох поглед към похабената дъбова маса.

– Всъщност много ми харесва да бъда защитник в съда – отвърнах. – Имам добра диплома, но пред мен има немалко пречки. Като начало – парите. От адвокатската колегия, която проведе интервю с мен, бяха доста заинтересувани от кандидатурата ми, ко-

гато чуха, че съм дъщерята на сър Хюго Лангли, и решиха, че благодарение на това имам добри контакти. Изгубиха интерес, щом разбраха, че са се лъгали и че нямаме и пукната пара. И после, не забравяй, че съм жена. Председателят на колегията директно ми каза, че си губя времето. Ако стана пледиращ адвокат, никой няма да ми възлага интересните случаи. Никой уважаващ себе си шеф на адвокатска кантора не би възложил казуса си на жена, при положение че всички съдии са мъже, по-голямата част от журито също и никой от тях не би взел на сериозно една жена.

– Това е нелепо – каза Найджъл.

– Но е вярно.

Той кимна.

– Предполагам, че си права. И все пак има немалко интересни неща, с които би могла да се занимаваш, когато добиеш квалификационния лиценз – корпоративно право, международно право, а също така и наказателно.

– Така е – усмихнах му се. – Все още не съм решила какво искам да правя. Първо да взема проклетия изпит, нали така?

– Сигурен съм, че ще се справиш.

Усмивката му бе твърде приятелска, за да ме успокои.

– И така, какво следва сега? – попитах. – Имам предвид имението на баща ми.

– Ще изчакам смъртния акт, ще се опитам да се свържа с брат ти и ако си съгласна, мога да изпратя оценител, за да провери дали нещо от вещите си струва да бъде продадено на търг.

– Много си мил.

– Не, просто дядо ми би ме убил, ако не се погрижа съвестно за рода Лангли.

Усмихна се и отново ми се стори твърде млад. Приятен, хубав и безобиден млад мъж. Но и Ейдриън беше такъв… Човек трябва да се учи от грешките си.

Найджъл ме изпрати до гарата и после взех такси до замъка „Лангли“. Спуснах се към двата сандъка и големия пакет, обвит в кафява опаковъчна хартия, които бяха оставени във всекидневната. Трябва да призная, че изгарях от любопитство. Може би ня-

къде дълбоко в себе си се надявах, че там ще намеря изгубените ценности на рода Лангли! Разкъсах опаковката на пакета и вътре се натъкнах на собствения си образ. Толкова се стреснах, че почти изпуснах картината. Почувствах се още по-странно, когато прочетох надписа: „Джоана Лангли, 1749–1823“.

Сърцето ми биеше толкова силно, че се наложи да седна. Разгледах портрета отново и открих едва доловими разлики. Тя имаше лешникови на цвят очи, а моите бяха сини. Освен това имаше подобие на бенка на лявата буза и малко по-издължен нос. Очевидно гледах портрета на моя прародителка. Беше толкова вълнуващо да науча, че съм имала съименница, която е приличала на мен. Това потвърждаваше, че аз действително принадлежах на рода Лангли и че прекрасната къща в края на пътеката беше мое унаследено право.

Останалите картини бяха все портрети на различни предци от фамилията Лангли. Повечето бяха прекалено мрачни и меланхолични и не бях убедена, че искам да ги запазя. Предполагам, че би трябвало да го направя, предвид това, че бяха единствената връзка с миналото ми. Някой ден, когато щях да си имам собствено жилище – когато станех богат корпоративен адвокат и притежавах апартамент с изглед към Темза, целият от стъкло и модерно мебелиран, щях да окача картините на стената само за да впечатлявам клиентите си. Но първо трябваше да ги почистя. След толкова изминали поколения, бяха ужасно мръсни и опушени.

Когато отворих първия от сандъците, с радост открих, че той съдържа още картини, но ярки на цвят и съвременни. На тях имаше лъчи от италианско слънце, стари каменни сгради, черни кипариси. Съзрях подписа в ъгъла на една от тях – Хюго Лангли. Значи, баща ми наистина е бил художник. И по-впечатляващото е, че е бил талантлив. Какво, за бога, го е накарало да се откаже?

Отделих картините, като възнамерявах да ги покажа на Найджъл. Може би щяха да съберат значителна сума пари на търг, ако можех да понеса да се разделя с тях. После отворих втория сандък. В него имаше албуми с кожени корици и впечатляващи катарами. Фотографии на предците ми от рода Лангли с

дълги рокли и смешни шапки, сякаш замръзнали във времето, когато позираха пред обектива, или стояха на групи пред замъка, държаха тенис ракети или пиеха чай на ливадата. Наблюдавах един начин на живот, който ми беше непознат. Оставих албумите настрана и се разровях по-надълбоко в сандъка. Сребърна купа, връчена на сър Робърт Лангли в ролята му на стопанин на ловджийски кучета. По-малка купа за Хюго, задето е спечелил състезанието по висок скок по време на спортния празник в Итън. След това се натъкнах на изящно изработена и гравирана със злато малка кожена кутия. Отворих я, като очаквах да видя някакви отдавна изгубени скъпоценности, и почти веднага я затворих отново, когато видях, че съдържа само малък ангел от дърво, нещо което приличаше на медал, поставен на панделка; кутия цигари, перце на птица и прегънат плик. Не можех да проумея защо някой би държал подобни дреболии в толкова красива кутия. Навярно някой от предците ми е играел някаква странна игра, така както и аз бях правила като дете.

Взех цигарената кутия с намерението да я изхвърля, когато забелязах, че е празна и отворена. От вътрешната страна на капака имаше рисунка на красива жена. Беше просто малка скица, направена набързо и незавършена, но някак си беше успяла да изрази личността на жената. Почти можех да усетя как очите ѝ блестят от радост, докато наблюдава художника, а устните ѝ се усмихват. Погладих с пръст рисунката и я поставих на масата. После разгънах плика. Разпознах елегантния почерк на баща ми. Имаше пощенска марка, която обозначаваше въздушна поща, и беше адресиран до синьора София Бартоли в Сан Салваторе, Тоскана. Датата под печата беше април 1945 година. Друг печат до адреса гласеше нещо на италиански, но аз схванах значението. „Получателят не е открит. Върнато на подателя.“

Изпълнена с любопитство, внимателно отворих плика. Ядосах се – писмото беше написано на италиански. Успях да прочета „Mia carissima Sofia“. Гледах невярващо. Не можех да си представя моя студен и дистанциран баща да нарича някого „скъпа моя“. Със сигурност той никога не беше показвал подобна прекомерна привързаност към майка ми или към мен. Опитах се да прочета

написаното, но не беше по силите ми. После се сетих, че бях сложила речник по италиански сред книгите, които бях приготвила да занеса в магазина със стоки, предназначени за благотворителност. Изтичах да го взема, след което седнах на кухненската маса с изражение, напрегнато от усилията да проумея думите в писмото. Имах късмет, че в продължение на години бях изучавала латински и френски в училище, тъй като това донякъде ме улесни. Когато приключих, не можех да повярвам на онова, което бях превела. Със сигурност бях сгрешила. Прочетох текста отново.

Скъпа моя София,

Как само ми липсваш постоянно. Колко дълги ми се сториха месеците без теб. През всичкото това време, прекарано в болницата, без да знам дали си в безопасност, исках да ти пиша, но не смеех да го направя. Имам добри новини. Ако съпругът ти в действителност е мъртъв, ние можем да се оженим. Когато най-сетне успях да се върна в Англия, научих, че жена ми се е събрала с друг и ме е изоставила, като е открила по-добър живот в Америка. Веднага щом тази ужасна война приключи, а съобщенията от фронта сочат, че това ще е скоро, ще дойда за теб, любов моя. Междувременно искам да знаеш, че нашето красиво момче е на сигурно място. Скрито е там, където само ти можеш да го намериш.

Бях направо стъписана. Моят баща, моят отчужден и безчувствен баща имаше дете в Италия. Дете от някаква италианска жена, на име София. Скрито там, където само София е можела да го намери? Тръпки ме побиха. Писмото така и не е било получено. Дете, което е било скрито и никога не е било намерено? Разбира се, сега, двайсет и осем години по-късно, можех само да се надявам, че София е открила детето и всичко е наред.